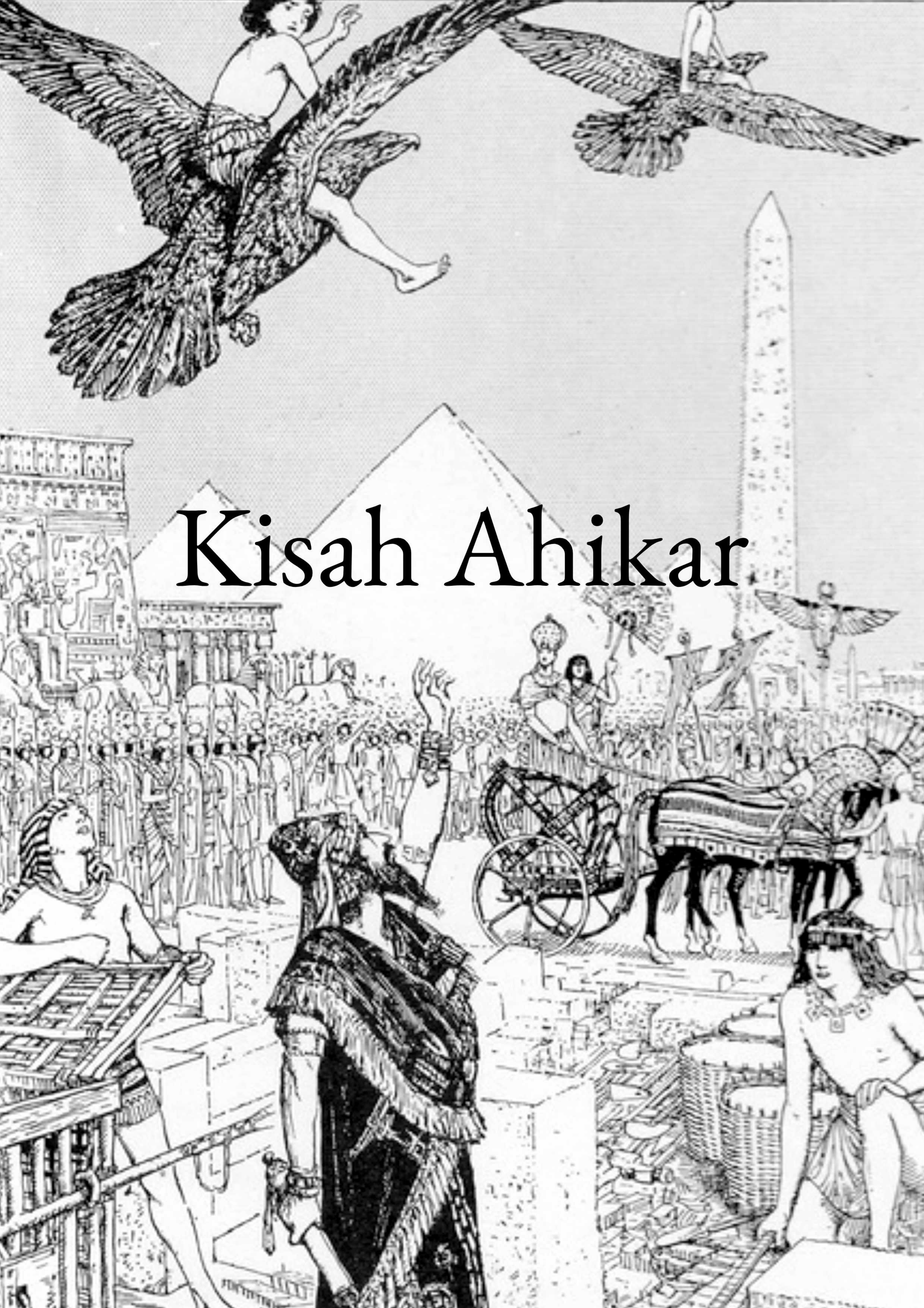
Kisah Ahikar

PAMBUKA

Kita duwe ing Kisah Ahikar minangka salah sawijining sumber pamikiran lan kawicaksanan manungsa sing paling kuno. Pengaruhe bisa dilacak liwat legenda akeh wong, kalebu Al Qur'an, lan Prajanjian Lawas lan Anyar.

Mozaik sing ditemokake ing Treves, Jerman, nggambarake karakter Ahikar ing antarane wong wicaksana ing donya. Punika dongengipun ingkang mawarni-warni.

Tanggal crita iki wis dadi topik diskusi sing rame. Para sarjana pungkasane nyritakake babagan Abad Kapisan nalika dibuktekake kanthi salah amarga crita asli sing ana ing papirus Aram taun 500 SM ing antarane reruntuhan Elephantine.

Crita kasebut temenan fiksi lan dudu sejarah. Nyatane sing maca bisa kenalan ing kaca tambahan The Arabian Nights. Iki ditulis kanthi apik, lan narasi sing kebak tumindak, intrik, lan uwal sing sempit, narik kawigaten nganti pungkasan. Kebebasan imajinasi minangka barang sing paling larang saka penulis.

Panyeratan kaperang dadi patang tahap: (1) Narasi; (2) Piwulang (serangkaian Wulang Bebasan sing luar biasa); (3) Perjalanan menyang Mesir; (4) Perumpamaan utawa Perumpamaan (kang Ahikar ngrampungake pendhidhikan ponakane sing kesasar).

BAB 1

Ahikar, Wazir Agung Asyur, duwe 60 garwa nanging ora duwe anak lanang. Mula dheweke ngenut ponakane. Dheweke ngubengi dheweke kebak kawicaksanan lan kawruh ngluwihi roti lan banyu.
1 Cariyosipun Haiqâr ingkang wicaksana, waziripun Sang Prabu Sanherib, sarta bab Nadan, putranipun sadhèrèkipun Haiqâr Sang Wicaksana.
2 Ing jamane Sang Prabu Sanherib bin Sarhadum, ratu ing Asyur lan Niniwe, ana sawijining wazir, jenenge Haiqar, lan dadi Wazire Sang Prabu Sanherib.
3 Ingkang darbe kabegjan, rejeki lan kathah barangipun, ingkang pinter, wicaksana, ahli filosof, ing ngelmu, ing panemu lan ing pamarentahan, lan wus rabi sewidak wanita, lan wus gawe puri saben wong.
4 Nanging kabeh mau, dheweke ora duwe anak. wanita iki, sing bisa dadi ahli waris.
5 Mulané dhèwèké sedhih banget, lan ing sawijining dina dhèwèké nglumpukaké para ahli nujum lan para ahli nujum lan para ahli sihir, sarta njlentrehake marang wong-wong mau kaanané lan bab kandhutané.
6 Wong-wong mau nuli padha matur marang panjenengane: 'Lungaa, sembelehan marang para allah, lan nyuwuna marang wong-wong mau, supaya bisa menehi anak lanang.'
7 Panjenengané banjur nindakaké apa kang didhawuhaké déning wong-wong mau lan nyaosaké kurban marang brahala-brahala mau, sarta nyuwun panyuwun lan panyuwun.
8 Wong-wong mau ora semaur apa-apa. Lan dheweke lunga kanthi sedhih lan sedhih, lunga kanthi rasa lara ing atine.
9 Panjenengané nuli bali lan nyuwun marang Gusti Allah kang Mahaluhur, sarta pracaya, lan ndedonga marang Panjenengané kalawan murka ing sajroning atiné, pangandikané: "Dhuh Allah ingkang Mahaluhur, dhuh ingkang nitahaken langit lan bumi, dhuh ingkang nitahaken samukawis ingkang katitahaken!
10 Kawula nyuwun paduka mugi Paduka paringi anak lanang, supados kawula dipun paringi panglipur, supados wonten ing kasangsaran kawula, supados nutupi mripat kawula, saha ngubur kawula.'
11 Nuli ana swara kang ngandika marang Panjenengane, "Sarehne kowe ngendelake reca-reca ukir-ukiran luwih dhisik, lan kowe wis nyaosake kurban sembelehan marang wong-wong mau, mulane kowe bakal tetep tanpa anak nganti umurmu.
12 Nanging jupukna Nadan anake mbakyumu, dadia anakmu, lan wulang bab kawruhmu lan patrapemu kang becik, lan samangsa kowe mati, kowe bakal dikubur.'
13 Banjur njupuk Nadan, anaké adhine, sing isih nyusoni. Panjenengané nuli masrahaké marang wong-wong sing nyusoni bayi wolu, supaya bisa nyusoni lan digawa munggah.
14 Wong-wong mau nuli nggulawenthah kanthi panganan sing enak lan latihan sing alus lan sandhangan sutra, wungu lan abang. Lan dheweke lungguh ing kursi sutra.
15 Bareng Nadan wus gedhe lan lumaku, njedhul kaya wit eres kang dhuwur, nuli mulangake tata krama lan nulis, ngelmu lan filsafat.
16 Sawisé pirang-pirang dina, Sang Prabu Sanhérib mirsani Haiqar lan weruh yèn panjenengané wis sepuh banget, malah banjur ngandika marang panjenengané.
17 'Dhuh, rencang kawula ingkang kinurmatan, ingkang pinter, ingkang pitados, ingkang wicaksana, gubernur, sekretaris kawula, wazir kawula, Kanselir lan direktur kawula; sayekti sira wis tuwa banget lan bobote umur; lan budhalmu saka donya iki mesthi wis cedhak.
18 Kandhanana sapa sing bakal ngladèni aku sakwisé kowé.' Lan Haiqar matur marang dheweke, 'Dhuh gusti, mugi-mugi sirah paduka urip ing salawas-lawase! Ana Nadan anak mbakku, wis tak dadekake anakku.
19 Lan Ingsun wus ngangkat lan ngajari kawicaksanan lan kawruhku.'
20 Sang Prabu banjur ngandika marang wong mau, "Dhuh Haiqar! gawanen ing ngarsaku, supaya aku bisa ndeleng, lan yen aku nemokake dheweke cocog, pasangake ing panggonanmu; lan sampeyan bakal pindhah menyang dalan, kanggo ngaso lan manggon ing sisa urip sampeyan kanthi tentrem.'
21 Sasampune punika Dane Haiqar raris mamargi, tur ngaturang Dane Nadan anake sane istri. Lan dheweke ngajeni lan ngarepake kekuwatan lan kamulyan.
22 Panjenengané mirsani dhèwèké sarta gumun sarta bungah marga saka dhèwèké sarta ngandika marang Haiqar: Apa iki anakmu, hai Haiqar? Aku ndedonga muga-muga Gusti Allah ngreksa dheweke. Lan kaya anggonmu ngabdi marang aku lan bapakku Sarhadum, mugo-mugo anakmu iki ngabdi marang aku lan nyukupi kewajibanku, kabutuhanku, lan urusanku, supaya aku bisa ngurmati dheweke lan ndadekake dheweke kuat kanggo kowe.'
23 Haiqar banjur nyembah marang Sang Prabu lan matur marang panjenengane: “Dhuh gusti kawula Sang Prabu, mugi karsaa gesang ing salami-laminipun! Aku njaluk saka

sampeyan supaya sampeyan bisa sabar karo anakku Nadan lan ngapura kesalahane supaya dheweke bisa ngladeni sampeyan kaya sing cocog.'

24 Sang Prabu banjur supaos marang panjenengane, manawa panjenengane bakal ndadekake panjenengane dadi wong kang ditresnani, kang paling gedhe ing antarane kanca-kancane, lan bakal nunggil karo panjenengane kanthi pakurmatan lan pakurmatan. Lan dheweke ngambung tangane lan pamitan.

25 Banjur njupuk Nadan. putrane adhine karo dheweke lan dilenggahake ing ruang tamu lan mulang dheweke rina wengi nganti dheweke ngebaki kawicaksanan lan kawruh luwih saka roti lan banyu.

BAB 2

A "Miskin Richard's Almanac" jaman kuna. Pranatan langgeng tumindak manungsa bab dhuwit, wanita, busana, bisnis, kanca. Wulang Bebasan sing mligine menarik ana ing Ayat 12, 17, 23, 37, 45, 47. Bandhingake Ayat 63 karo sawetara sinisme ing jaman saiki.

1 Mangkono pangandikane: 'He anakku! rungokna pituturku lan tindakake pituturku lan elinga apa sing dakkandhakake.

2 He anakku! Manawa sira midhanget pangandikan, aja nganti mati ing sajroning atimu, aja nganti diwedharake marang wong liya, supaya aja nganti dadi bara urip lan ngobong ilat, lan njalari lara ing awakira, lan dadi cacad lan wirang ana ing ngarsaning Allah. wong lanang.

3 He anakku! Yen sampeyan krungu kabar, aja nyebar; lan yen sampeyan wis weruh apa-apa, aja ngomong.

4 He anakku! gampil anggonira midhangetaken, lan aja kesusu wangsulan.

5 He anakku! yen kowe krungu apa-apa, aja didhelikake.

6 He anakku! aja ngeculke simpul sing disegel, lan aja nguculi ikatan, lan ora ngegel simpul sing kenthel.

7 He anakku! Aja mbudidaya kaendahan lahiriah, amarga iku suda lan sirna, nanging pangeling-eling sing mulya iku tetep kanggo aye.

8 He anakku! Aja nganti wong wadon bodho ngapusi kowe nganggo wicarane, supaya kowe aja nganti mati paling sengsara saka pati, lan dheweke kejepit ing jaring nganti kowe kejiret.

9 He anakku! Aja kepéngin wong wadon bedizened nganggo sandhangan lan karo lenga jebad, kang nistha lan bodho ing nyawane. Bilai kowe, yen kowe menehi apa-apa marang dheweke, utawa sampeyan tundhuk marang dheweke apa sing ana ing tanganmu, lan dheweke mbujuk kowe supaya nglakoni dosa, lan Allah bakal duka marang kowe.

10 He anakku! Aja kaya wit badam, amarga wohe ana ing ngarepe kabeh wit-witan, lan woh-wohan sing bisa dipangan sawise kabeh, nanging kaya wit murbei, sing ngetokake woh ing ngarepe kabeh wit-witan, lan godhong-godhongan sawise kabeh.

11 He anakku! mbengkongaken sirahmu, lan alon-alon swaramu, lan sopan, lan lumaku ing dalan sing lurus, lan aja nganti bodho. Lan aja ngucap swaramu nalika ngguyu, amarga manawa omah digawe kanthi swara banter, kuldi bakal nggawe omah akeh saben dina; dene saupami wêkasanipun anggèning wêdakakêna, wêwahipun botên badhe kacopot saking pundhakipun unta.

12 Wahai putra! ngombé watu karo wong wicaksana iku luwih becik tinimbang ngombé anggur karo wong sing getun.

13 He anakku! Anggurmu diwutahake ing kuburane wong bener, lan aja ngombe karo wong sing ora ngerti lan nistha.

14 He anakku! rumaketa marang wong wicaksana kang ngabekti marang Allah lan padha kaya wong-wong mau, lan aja nyedhaki wong-wong kang bodho, supaya kowe aja nganti padha kaya Panjenengane lan sinau marang dalane.

15 He anakku! yen sampeyan wis entuk kanca utawa kanca, cobanen, lan banjur dadi kanca lan kanca; lan aja memuji marang tanpa nyoba; lan aja ngrusak omonganmu karo wong sing ora duwe kawicaksanan.

16 He anakku! nalika sikilmu tetep ana sepatu, lumakuna ing eri, lan gawe dalan kanggo anakmu, lan kanggo kulawargamu lan anak-anakmu, lan praumu dicekel sadurunge dheweke pindhah menyang segara lan ombake lan ambles, lan ora bisa. disimpen.

17 He anakku! Manawa wong sugih mangan ula, banjur muni: "Iku saka kawicaksanane," lan yen wong mlarat mangan ula, wong-wong padha ngucap: "Saking luwe."

18 He anakku! Panjenengané marem karo roti lan barang-barangmu saben dina, lan aja mèri apa sing dadi kagungané wong liya.

19 He anakku! Aja dadi pepadhamu karo wong bodho, lan aja mangan roti karo wong, lan aja bungah ing bilai pepadhamu. Yen mungsuhmu gawe piala marang kowe, tuduhna kabecikan.

20 He anakku! wong kang ngabekti marang Allah, sira wedia lan mulyakake.

21 He anakku! wong bodho tiba kesandhung, lan wong wicaksana, nadyan kesandhung, ora gonjang-ganjing, nadyan tiba, enggal-enggal tangi, yen lara, bisa urip. Nanging wong bodho, bodho, kanggo penyakite ora ana tamba.

22 He anakku! manawa ana wong kang nyedhak marang sira kang luwih asor marang sira, majua nemoni wong mau, lan tetepa ngadeg, lan manawa ora bisa males marang sira, Pangerane bakal paring piwales marang sira.

23 He anakku! Aja nganti nggebugi anakmu, awit anakmu digebugi kaya rabuk ing kebon, lan kaya cangkeme dhompet, lan kaya kewan kewan, lan kaya lawang.

24 He anakku! Cekelana anakmu saka tumindak ala, lan mulangi tata krama sadurunge dheweke mbalela marang kowe lan ndadekke kowe dadi nistha ing antarane wong-wong lan kowe nggantungake sirahmu ing lurung-lurung lan majelis-majelis lan kowe bakal diukum merga tumindake ala.

25 He anakku! sira njaluka sapi lemu kang kulup, lan kuldi kang gedhe kukune, lan aja sira golek sapi kang sungu gedhe, aja sira srawung karo wong kang culika, aja sira golek batur kang padu, apadene batur kang maling, marga saka samubarang kang sira lakoni. marang wong-wong mau bakal ngrusak.

26 He anakku! Aja nganti wong tuwamu ngipat-ipati kowe, lan Pangeran Yehuwah rena marang dheweke; awit wis kapangandikakaké, "Sing sapa ngrèmèhaké bapakné utawa biyungé, kudu mati pati (maksudku pati saka dosa); lan sing sapa ngajèni marang wong tuwané, bakal dawa umur lan umuré, lan bakal weruh samubarang kang becik. "

27 He anakku! Aja lumaku ing dalan tanpa gegaman, amarga sampeyan ora ngerti kapan mungsuh bakal nemoni sampeyan, supaya sampeyan siyap.
28 He anakku! Aja kaya wit sing gundhul tanpa godhong sing ora thukul, nanging kaya wit sing ditutupi godhong lan pange; Amarga wong kang ora duwe bojo utawa anak, iku kawirangan ing donya lan disengiti, kaya wit sing tanpa godhong lan woh.
29 He anakku! Padha kaya wit woh-wohan ing pinggir dalan, wohe dipangan dening kabeh wong liwat, lan kewan ing ara-ara samun leren ana ing ngayomi lan mangan godhonge.
30 He anakku! saben wedhus sing kesasar saka dalane lan kanca-kancane dadi panganan asu ajag.
31 He anakku! Aja kandha, "Pangeranku iku wong bodho lan aku wicaksana," lan aja nyritakake omongane wong bodho lan bodho, supaya kowe ora diremehake dening dheweke.
32 He anakku! aja nganti dadi batur-tukon mau, kang diucapaké déning bendarané: "Sira lungaa saka ing ngarsaningsun!"
33 He anakku! Aja ngelus-elus baturmu ana ing ngarepe kancane, amarga kowe ora ngerti sapa sing bakal aji ing wekasane.
34 He anakku! aja wedi marang Pangéranmu kang nitahaké kowé, aja nganti Panjenenganė meneng marang kowé.
35 He anakku! gawea wicaramu alus lan manisake ilatmu; lan aja nganti kancamu ngidak-idak sikilmu, supaya ora ngidak-idak dadamu.
36 He anakku! yen sampeyan ngalahake wong wicaksana nganggo tembung kawicaksanan, iku bakal ngumpet ing dhadhane kaya rasa isin sing subtle; nanging yen sampeyan ngobong wong bodho nganggo kayu, dheweke ora bakal ngerti lan ora krungu.
37 He anakku! Manawa sira ngutus wong wicaksana kanggo nyukupi kabutuhanira, aja didhawuhi akeh-akehe, awit iku bakal nindakake pakaryanira kaya kang kokkarepake; dhawuh marang dheweke, dheweke ora bakal nindakake apa sing dikarepake. Yen dheweke ngirim sampeyan bisnis, cepet-cepet ngrampungake.
38 He anakku! Aja nganti mungsuh wong sing luwih kuwat tinimbang sampeyan, amarga dheweke bakal njupuk ukuran sampeyan lan males sampeyan.
39 He anakku! Anakira lan abdinira padha nyobaa, sadurunge sira ndhawahake barang-barangira, supaya aja nganti padha sirna; awit wong kang asta wutuh diarani wicaksana, sanadyan bodho lan bodho, lan kang tangan kosong iku arane wong mlarat, bodho, nadyan pangeran kang wicaksana.
40 He anakku! Aku wis mangan colocynth, lan ngulu aloes, lan aku ora nemu apa-apa sing luwih pait tinimbang mlarat lan kekurangan.
41 He anakku! Ajar anakmu irit lan keluwen, supaya bisa ngurusi brayat.
42 He anakku! Aja mulangi wong bodho basane wong wicaksana, awit iku bakal dadi abot.
43 He anakku! Aja nuduhak kahananmu marang kancamu, supaya kowe ora diremehake.
44 He anakku! wuta ati iku luwih abot tinimbang wuta mripat, amarga wuta mripat iku bisa dituntun sethithik, nanging wuta ati iku ora katuntun, banjur ninggal dalan kang lurus, lumaku ing dalan kang bengkong. cara.
45 He anakku! kesandhung wong kanthi sikile luwih becik tinimbang kesandhung kanthi ilat.
46 He anakku! kanca sing cedhak iku luwih apik tinimbang sedulur sing luwih apik sing adoh.
47 He anakku! kaendahan sirna nanging sinau tetep, lan donya ilang lan dadi muspra, nanging jeneng apik ora dadi muspra utawa musna.
48 He anakku! wong kang ora duwe kalem, patine luwih becik tinimbang uripe; lan swaraning tangis iku luwih becik tinimbang swaraning kidung; Awit sedhih lan tangis, yen wedi marang Gusti Allah ana ing wong-wong mau, luwih becik tinimbang swarane kidung lan surak-surak.
49 He anakku! pupu kodhok ing tanganmu luwih becik tinimbang angsa ing kuwali pepadhamu; lan wedhus sing cedhak karo sampeyan luwih becik tinimbang sapi sing adoh; lan manuk pipit ing tanganmu luwih becik tinimbang manuk pipit sewu sing mabur; lan mlarat kang nglumpukake iku luwih becik tinimbang nyebarake rejeki akeh; lan rubah urip iku luwih apik tinimbang singa mati; lan wulu wulu sakilo iku luwih becik tinimbang kasugihan sakilo, tegese emas lan salaka; amarga emas lan salaka padha katutupan ing bumi, ora katon; Nanging wulu iku tetep ana ing pasar lan katon, lan dadi kaendahan kanggo wong sing nganggo.
50 He anakku! rejeki cilik luwih becik tinimbang rejeki sing buyar.
51 He anakku! asu urip iku luwih apik tinimbang wong miskin mati.
52 He anakku! wong mlarat kang tumindak bener iku luwih becik tinimbang wong sugih kang mati marga saka dosa.
53 He anakku! simpena tembung ing atimu, lan iku bakal akeh kanggo sampeyan, lan ati-ati ilang sampeyan mbukak rahasia saka kancamu.
54 He anakku! Aja nganti ana tembung sing metu saka cangkemmu, nganti sampeyan wis ngrembug kanthi ati. Lan aja nganti ana padudon, amarga saka tembung ala ana padu, lan saka padu ana perang, lan perang ana perang, lan sampeyan bakal kepeksa dadi saksi; nanging mlayu saka ing kono lan ngaso.
55 He anakku! Aja nglawan wong sing luwih kuwat tinimbang awak dhewe, nanging njaluka roh sabar, lan sabar lan tumindak sing bener, amarga ora ana sing luwih unggul tinimbang iku.
56 He anakku! Aja sengit marang kanca sing sepisanan, amarga kanca sing nomer loro ora bakal tahan.
57 He anakku! niliki wong mlarat ing kasangsarane, lan ngomongake ing ngarsane Sultan, lan sregep nylametake dheweke saka cangkeme singa.
58 He anakku! Aja bungah ing pati mungsuhmu, amarga sawise sawetara wektu sampeyan bakal dadi pepadhamu, lan sapa sing ngremehake sampeyan, sampeyan kudu ngurmati lan ngurmati, lan sadurunge menehi salam.
59 He anakku! Manawa ana banyu ing swarga, lan manuk gagak ireng dadi putih, lan mur dadi manis kaya madu, wong bodho lan wong bodho bakal ngerti lan dadi wicaksana.
60 He anakku! Manawa sira kapengin dadi wicaksana, aja nganti goroh, tanganira aja nyolong, lan mripatira aja nganti ndeleng piala; banjur sira bakal diarani wicaksana.
61 He anakku! kareben wong wicaksana nggebugi sira nganggo gada, nanging wong bodho aja nganti njebadi sira

nganggo uyah kang manis. Padha andhap asor nalika isih enom lan bakal diajeni ing umur tuwa.
62 He anakku! ora bisa nglawan marang manungsa ing mangsa kakuwatane, utawa kali ing mangsa banjir.
63 He anakku! Aja kesusu ing omah-omah, amarga yen dadi apik, dheweke bakal ujar: 'Dhuh Gusti, mugi karsaa nyawisaken kula'; lan yen dadi gerah, dheweke bakal menehi pitunjuk marang wong sing nyebabake.
64 He anakku! sapa kang anggêp anggêp busanane, iya padha anggèning guneman; lan sapa sing nganggo busana sing ala, iya uga ing pangucape.
65 He anakku! manawi paduka maling, wêdharakên dhatêng sultan, paring panduman, supados uwal saking panjênênganipun, awit sanès-sanèsipun anggènipun nandhang sangsara.
66 He anakku! gawe kancane wong kang tangane wareg lan wareg, lan aja gawe kanca karo wong kang tangane ketutup lan luwe.
67 Ana patang prakara kang ora bisa aman déning ratu lan wadyabalané, yaiku: penindasan déning wazir, lan pamréntahan kang ala, lan keblinger saka karsané, lan tirani marang prekara; lan patang prakara kang ora bisa didhelikake: wong wicaksana, wong bodho, wong sugih lan wong mlarat.

BAB 3

Ahikar pensiun saka partisipasi aktif ing urusan negara. Dhèwèké masrahké barang-barangé marang ponakané sing khianat. Punika crita sange carane profligate thankless dadi forgerer. A rencana pinter kanggo entangle Ahikar asil kang dihukum pati. Ketoke pungkasan Ahikar.
1 Mangkono pangandikane Haiqâr, lan bareng wis rampung pranatan lan paribasan iki marang Nadan, putrane adhine, dheweke ngira yen dheweke bakal njaga kabeh mau, lan dheweke ora ngerti yen dheweke malah nuduhake kesel lan ngremehake lan moyoki.
2 Sawisé iku Haiqar lenggah ana ing omahé lan masrahaké marang Nadan sakehing barang darbéné, para batur tukon, batur wadon, jaran, sapi, lan sabarang darbeke apa kang diduwèni; lan daya nawarake lan nglarang tetep ing tangan Nadan.
3 Lan Haiqar lenggah ing omahé, lan saben-saben Haiqar lunga lan ngurmati raja, lan bali menyang omah.
4 Bareng Nadan nyumurupi yèn panguwasané nawarake lan ngalang-alangi iku ana ing tangané dhéwé, dhèwèké ngrèmèhaké kalungguhané Haiqar lan moyoki dhèwèké, lan saben-saben katon nyalahaké dhèwèké, pangandikané, 'Pamanku Haiqar ana ing dalemé, lan saiki ora ngerti apa-apa.'
5 Lan wiwit nggebugi batur tuwin batur wadon, sarta ngedol jaran lan unta, sarta bodho-bodho barang darbeke pakdhene Haiqar.
6 Bareng Haiqar weruh yèn dhèwèké ora welas marang para abdiné lan kulawargané, dhèwèké banjur ngusir dhèwèké saka ing omahé, lan utusan ngaturi uninga marang Sang Prabu, yèn panjenengané wis buyar bandhané lan pangané.
7 Sang Prabu banjur jumeneng sarta nimbali Nadan sarta ngandika marang panjenengane: "Sanadyan Haiqar isih waras, ora ana wong siji-sijia kang nguwasani barang-barange, apadene brayate utawa barang-barange."
8 Anadene tangane Nadan banjur diuculake saka pamane Haiqar lan saka sakehing barang darbeke, lan ing sauntara iku dheweke ora mlebu utawa metu, lan ora menehi salam marang dheweke.
9 Sawisé iku Haiqar mratobat saka anggoné nyambut-gawé karo Nadan, putrané saduluré wadon, lan dhèwèké tetep sedhih banget.
10 Nadan nduwé adhi lanang sing jenengé Benuzardán, mulané Haiqar njupuk dhèwèké dadi gantiné Nadan, lan digedhékaké lan dihormati kanthi kaluhuran sing dhuwur. Dèkné terus masrahké kabèh sing nduwé nduwèni marang Dèkné lan didadèkké bupati ing omahé.
11 Bareng Nadan nyumurupi lelakon iku mau, mulane meri lan meri, banjur wiwit sambat marang saben wong kang padha takon marang Panjenengane, sarta moyoki, pamane Haiqar, pangandikane: Pamanku wis ngoyak aku saka omahe. luwih milih sadulurku tinimbang aku, nanging yen Gusti Allah Kang Mahaluhur paring panguwasa marang aku, aku bakal nekakake bilai kang dipateni.'
12 Lan Nadan terus mikir babagan sandhungan sing bisa ditindakake kanggo dheweke. Ora let suwé, Nadan nggatèkké bab kuwi, nuli nulis layang marang Akhis, anaké Syah, raja Pèrsia, mangkene:
13 Katentreman, karahayon lan kasantosan saha kamulyan saking Sang Prabu Sanherib, ratu ing Asyur lan Niniwe, tuwin saking waziripun saha juru sekretarisipun, Haiqar, dhumateng Paduka, dhuh ratu agung! Muga-muga ana pence ing antarane aku lan sampeyan.
14 Lan manawa layang iki tekan marang kowe, manawa kowe bakal enggal-enggal lunga menyang ing lebak Nisrin, menyang Asyur lan Niniwe, aku bakal masrahake karajan marang kowe tanpa perang lan tanpa bala.
15 Lan uga nulis layang liyane atas asmane Haiqar marang Firaun, ratu ing Mesir. "Dhuh ratu ingkang santosa, mugi karsaa rukun kaliyan kawula!
16 Manawa nalika ana layang iki, kowé bakal tangi lan lunga menyang Asyur lan Niniwé menyang Lebak Nisrin, Aku bakal ngulungaké karajan marang kowé tanpa perang lan tanpa perang.'
17 Lan tulisane Nadan kaya tulisane Haiqar pamane.
18 Nuli dilempitaké aksara loro mau, lan dicap nganggo capé Haiqâr pamané; nanging padha ana ing kraton raja.
19 Banjur tindak lan nulis layang saka Sang Prabu marang pamane Haiqar: "Tentrem lan kesehatan kanggo Wazirku, Sekretarisku, Kanselirku, Haiqar.
20 Dhuh Haiqâr, manawi sampun dumugi ing layang punika, klumpukna para prajurit sadaya ingkang sami ndhèrèk, sarta mugi karsaa sampurno ing sandhang lan cacahipun, sarta ing dinten kaping gangsalipun, ing ara-ara Nisrin.
21 Manawa sira weruh Ingsun sowan marang sira, enggal-enggal wadya-bala nglawan Ingsun kayadene mungsuh kang arep perang nglawan Ingsun, amarga Ingsun duwe utusane Sang Prabu Pringon, ratu ing Mesir, supaya padha sumurup kakuwataningsun. tentara lan wedi kita, amarga padha mungsuh kita lan sengit marang kita.'
22 Layang mau banjur disegel lan dikirim menyang Haiqar dening salah siji abdiné raja. Lan njupuk layang liyane kang wis ditulis lan disebarake ing ngarsane Sang Prabu, lan diwaca kanggo wong lan nuduhake segel.
23 Bareng Sang Prabu midhanget apa kang katulis ing layang mau, banjur bingung banget lan nepsu banget, sarta

ngandika: ‘Ah, aku wis nuduhake kawicaksananku! menapa ingkang sampun kula tindakaken dhateng Haiqâr, dene panjenenganipun sampun nyerat serat punika dhateng mengsah kawula? Punapa punika piwales kula saking panjenenganipun tumrap kabegjan kula dhateng panjenenganipun?'

24Nadan ngandika marang panjenengane: “Dhuh Sang Prabu, sampun ngantos sedhih! lan aja nesu, nanging ayo padha menyang dataran Nisrîn lan ndeleng apa bener dongeng kasebut.'

25 Ing dina kaping lima Nadan banjur jumeneng lan njupuk Sang Prabu lan prajurit lan wazir, lan banjur menyang ara-ara samun menyang Lebak Nisrin. Sang Prabu banjur mirsani, lah! Haiqâr lan wadyabala diaturi.

26 Bareng Haiqar mirsa, manawa Sang Prabu ana ing kono, banjur nyelaki lan menehi tandha marang wadya-balane, supaya padha maju kaya ing perang, lan padha tata-tata nglawan Sang Prabu, kaya kang wus kasêbut ing layang mau, ora sumurup apa kang didhudhuk dening Nadan. dheweke.

27 Bareng Sang Prabu nyumurupi lelakoné Haiqar, panjenengané banjur ketaman sumelang lan giris sarta bingung, sarta nepsu banget.

28 Nadan nuli matur marang panjenengane: “Dhuh gusti kawula Sang Prabu, punapa panjenengan mirsa? apa sing wis ditindakake si bajingan iki? nanging aja sira nesu lan aja susah lan aja susah, nanging muliha menyang omahira lan lenggaha ing dhamparira, lan Ingsun bakal nekakake Haiqâr marang sira, kang diikat lan dirantani, lan Ingsun bakal ngusir mungsuhira saka ing sira tanpa rekasa.'

29 Sang Prabu banjur kondur menyang dhampar, amarga nesu marang Haiqar, lan ora nindakake apa-apa. Lan Nadan marani Haiqâr lan matur marang dheweke, 'W'allah, dhuh pamane! Sang Prabu satemené bungah banget marang kowé lan matur nuwun amarga wis nindakaké apa sing didhawuhaké marang kowé.

30 Sapunika panjenenganipun sampun ngutus kula sowan panjenengan, supados para prajurit ndhatengakaken tugasipun, saha sowan panjenengan ing ngarsanipun panjenenganipun, kanthi tangan panjenengan kaiket ing wingking panjenengan, lan sikil panjenengan dipun rante, supados para utusanipun Sang Prabu Pringon mirsa bab punika, saha supados Sang Prabu karsaa kacepeng. diwedeni dening wong-wong mau lan rajane.'

31 Nuli mangsuli Haiqâr lan ngandika, 'Mireng, iku manut.' Sakwisé kuwi wongé terus tangi, tangané dipentèng nang mburi lan sikilé diranté.

32 Nadan banjur ngajak wong mau lan tindak menyang ing ngarsane Sang Prabu. Lan nalika Haiqâr lumebu ing ngarsané sang prabu, panjenengané banjur sujud ana ing ngarsané, sarta nyuwun pangwasa lan urip langgeng marang Sang Prabu.

33 Sang nata nuli ngandika, "Dhuh Haiqâr, sekretaris kawula, gubernur ing urusan kawula, Kanselir kawula, panguwaosing nagari kawula, mugi karsaa paring piwales dhateng kawula, punapa piawon ingkang kawula tindakaken dhateng panjenengan, dene panjenengan paring piwales dhateng kawula kanthi tumindak ala punika."

34 Banjur padha nedahaké layang-layang kang ana ing tulisané lan nganggo capé. Lan nalika Haiqâr nyumurupi iki, awaké gumeter, lan ilaté dicekel, lan dhèwèké ora bisa ngucap saupama wedi; nanging sirahe gantung ing bumi lan bisu.

35 Bareng Sang Prabu nyumurupi kang mangkono iku, banjur ngrasa yakin, manawa barang iku saka ing Panjenengane, banjur jumeneng sarta dhawuh supaya mateni Haiqar, lan nggebugi gulune nganggo pedhang ing sajabane kutha.

36 Nadan banjur bengok-bengok sarta ngandika, "He Haiqar, dhuh rai ireng! Apa gunane semedi utawa kekuwatanmu kanggo nindakake pakaryan iki marang Sang Prabu?

37 Mangkene pangandikane Sang Juru crita. Lan asmane pendekar iku Abu Samîk. Sang Prabu banjur ngandika marang panjenengane, 'Dhuh, prajurit pedhang! tangia, lungaa, gulune Haiqâr ing lawang omahé, lan sirahé dibuwang saka awaké satus asta.'

38 Haiqar banjur sujud ana ing ngarsane Sang Prabu sarta matur: “Dhuh gusti kawula Sang Prabu mugi karsaa gesang ing salawas-lawase! lan yen sampeyan kepéngin matèni kula, mugi kasembadan; Lan aku sumurup, yen aku ora kaluputan, nanging wong duraka kudu menehi tanggung jawab marang pialane; nanging, dhuh gusti kawula Sang Prabu! Kawula nyuwun dhumateng Paduka lan kekancan Paduka, mugi karsaa paring paduka supados maringaken jisim kawula dhateng para abdi dalem, supados kawula dipun kubur, saha abdi Paduka mugi dadosa kurbanira.'

39 Sang Prabu banjur jumeneng lan dhawuh marang prajurite supaya nindakake apa kang dikarepake.

40 Lan enggal-enggal dhawuh marang para abdiné, supaya padha nyekel Haiqar lan juru pedhang, lan mèlu wuda, supaya padha matèni dhèwèké.

41 Bareng Haiqar ngerti temenan, yèn dhèwèké bakal dipatèni, banjur kongkonan somahé, pangandikané: 'Mbéja lan nemoni aku, lan mèlu kowé prawan-prawan enom sewu, lan padha nganggoa klambi wungu lan wungu. sutra supaya padha nangisi aku sadurunge aku mati.

42 Lan nyawisake meja kanggo tukang pedang lan para abdine. Lan nyampur anggur akeh, supaya padha bisa ngombe.'

43 Lan dheweke nindakake kabeh sing didhawuhake dening Gusti Yesus. Lan dheweke banget wicaksana, pinter, lan wicaksana. Lan dheweke nggabungake kabeh sopan santun lan sinau.

44 Bareng wadya-balane Sang Prabu lan prajurite pedhang teka, banjur padha nemu meja kang wis ditata, lan anggur tuwin bokor-bokor kang endah, banjur padha mangan lan ngombe nganti wareg lan mendem.

45 Sawisé iku Haiqâr nuli nyingkiraké prajurité pedhang lan ngandika, "O, Abu Samîk, apa kowé ora ngerti yèn nalika Sarhadum, ratuné Sanhérib, arep matèni kowé, kowé dakcekel lan ndhelikake kowé ana ing sawijining panggonan nganti nepsuné sang prabu banjur suda, banjur takon marang kowé?

46 Lan nalika aku nggawa sampeyan menyang ngarsane, dheweke bungah banget amarga sampeyan, lan saiki elinga kabecikan sing wis daktindakake marang kowe.

47 Lan aku ngerti yèn Sang Prabu bakal mratobat marang aku, lan bakal nesu banget amarga aku dipateni.

48 Awit aku iki ora kaluputan, lan manawa aku digawa menyang ngarsané ana ing kratoné, kowé bakal oleh rejeki sing gedhé, lan ngerti yèn Nadan anaké mbakyuku wis nasaraké aku lan tumindak ala iki marang aku. Sang Prabu

bakal mratobat amarga wis mateni aku; Lan saiki aku duwe loteng ing kebon omahku, lan ora ana sing ngerti.
49 Aku didhelikake ing kono kalawan kawruhe bojoku. Lan aku duwe batur ing pakunjaran sing pantes dipateni.
50 Wongé gawanen metu lan klambina nganggo sandhanganku, lan prentaha marang para peladèn, yèn padha mendem, supaya dipatèni. Dheweke ora bakal ngerti sapa sing dipateni.
51 Lan sirahe dibuwang satus asta saka layone, lan layone pasrahna marang para abdiningSun supaya dikubur. Lan sampeyan bakal nyimpen bandha gedhe karo kula.
52 Prajurit mau banjur nindakake kaya kang kadhawuhake dening Haiqar, nuli sowan ing ngarsane Sang Prabu sarta matur: 'Muga-muga sirahmu urip ing salawas-lawase!'
53 Banjur garwané Haiqar ngudhunaké marang dhèwèké ing pandhelikan saben minggu apa kang nyukupi dhèwèké, lan ora ana kang weruh kajaba dhéwé.
54 Lan critané dikabaraké lan dibalèkaké lan nyebar ing saben panggonan, carane Haiqâr Sang Sage wis dipatèni lan mati, lan kabeh wong ing kutha iku padha nangisi.
55 Lan padha nangis sarta calathu: Adhuh, dhuh Haiqar! lan kanggo sinau lan sopan santunmu! Sedhih banget babagan sampeyan lan babagan kawruh sampeyan! Ing endi bisa ditemokake wong liya kaya kowe? lan ing ngendi ana wong sing pinter banget, sinau, lan trampil ing pamrentahan sing meh padha karo sampeyan, nganti bisa ngenggoni posisi sampeyan?'
56 Ananging sang nata mratobat tumrap Haiqâr, sarta pamratobatipun punika boten mawi piguna.
57 Nuli nimbali Nadan sarta ngandika marang panjenengané, 'Lungaa, gawanen kanca-kancamu lan padha tangisana lan tangisaké pamanmu Haiqâr, lan tangisaké dhèwèké kaya adat, ngurmati pangéling-élingé.'
58 Ananging Nadan kang bodho, wong bodho, kang atine, manjing ing omahe kang paman, ora nangis, ora sedhih, ora sesambat, nanging ngumpulake wong kang ora duwe ati lan murka, banjur mangan lan ngombe.
59 Lan Nadan wiwit nangkep abdi-abdi wadon lan abdi-abdiné Haiqar, lan padha ditaleni lan disiksa lan digebugi nganggo bledug.
60 Lan ora ngajeni marang bojone pamane, kang wus nggulawenthah kaya anake dhewe, nanging karsaa nandhang dosa bebarengan karo dheweke.
61 Ananging Haiqar sampun katusak ing papan pandhelikan, sarta miyarsa tangise para abdi dalem sapepadhanipun, sarta angluhuraken Allah Ingkang-Mahamurah, Ingkang-Mahaasih, sarta saos sokur, sarta tansah ndedonga lan nyuwun marang Allah Kang Mahaluhur. .
62 Lan sawayah-wayah tukang pedhang iku teka ing Haiqar, nalika dhèwèké ana ing satengahing pandhelikan, lan Haiqar teka lan nyuwun. Panjenengané banjur nglipur lan nyuwun supaya diluwari.
63 Lan bareng kacarita ing nagara liya, yèn Haiqâr Sang Sage wis dipatèni, sakehing ratu padha sedhih lan padha ngrèmèhaké ratu Sanhérib, sarta padha nangisi marang Haiqâr, kang ngumbar cangkriman.

BAB 4

"Teka-teki saka Sphinx." Apa sing sejatine kedadeyan karo Ahikar. Kang bali.

1 Bareng ratu ing Mesir wis yakin manawa Haiqar wis dipateni, banjur ngadeg lan nulis layang marang Sang Prabu Sanherib, ngeling-eling marang panjenengane: "Tentrem-rahayu, kasarasan, kekuwatan lan kamulyan sing dakkarepake khusus kanggo sampeyan." sadulurku kang kinasih, Sang Prabu Sanherib.
2 Kawula kepéngin ngedegaken bètèng ing antawisipun langit lan bumi, sarta mugi Paduka utusani tiyang ingkang wicaksana, ingkang pinter saking panjenengan piyambak, supados mbangun kagem kawula, saha mangsuli samukawis pitakenan kawula, sarta supados kawula saged nampi wangsulan. pajeg lan bea ing Asyur telung taun.
3 Layang mau banjur disegel lan dikirim menyang Sanherib.
4 Kawontênakên kawontênan, kaparingakên dhatêng para punggawanipun, tuwin para priyayi ing dalêm, sami bingung sarta isin, dhumatêng nepsu ingkang agêng, rêmên kados pundi anggènipun tumindak.
5 Banjur nglumpukaké para pinituwa lan para ahli ilmu lan para ahli ilmu lan para ahli tenung lan para ahli nujum lan saben wong sing manggon ing negarané, banjur diwaca layangé wong-wong mau lan padha dipangandikani: Sapa ing antaramu sowan ing ngarsane Sang Prabu Pringon, raja ing Mesir lan wangsulana pitakone?'
6 Wong-wong mau padha matur marang panjenengané: “Dhuh gusti kawula Sang Prabu! sumurup sira ora ana siji-sijia ing Kratonira kang ngerti pitakonan iki kajaba Haiqâr, wazir lan sekretaris panjenengan.
7 Nanging kanggo kita, kita ora duwe kawruh babagan iki, kajaba Nadan, putrane adhine, amarga dheweke mulang kabeh kawicaksanan lan kawruh lan kawruh. Nyeluk dheweke menyang sampeyan, mbok menawa dheweke bisa ngeculake simpul sing atos iki.'
8 Sang Prabu banjur nimbali Nadan lan dipangandikani: 'Delengen layang iki lan ngertia isine.' Lan nalika Nadan maca, banjur ngandika, 'Dhuh gusti kawula! Sapa sing bisa yasa bètèng ing antarané langit lan bumi?'
9 Bareng Sang Prabu midhanget pangandikane Nadan, banjur sedhih banget lan sedhih banget, banjur mudhun saka dhampare lan lungguh ing awu, banjur nangis lan nangisi Haiqar.
10 Pangandikané: ‘Dhuh, sedhih kawula! Dhuh Haiqâr, ingkang nguningani rahsa lan cangkriman! bilai aku kanggo sampeyan, dhuh Haiqâr! Dhuh guruning nagari kawula saha panguwasa karaton kawula, ing pundi anggen kawula badhe manggih kados Paduka? Dhuh Haiqâr, dhuh guruning nagari kawula, pundi anggen kawula badhe mratobat dhateng Paduka? bilai aku kanggo sampeyan! kepriye anggoningsun numpes sira! lan aku ngrungokake omongane bocah bodho, bodho tanpa ilmu, tanpa agama, tanpa budi.
11 Ah! lan maneh Ah kanggo aku! Sapa kang bisa menehi kowe marang aku mung sapisan, utawa menehi kabar yen Haiqâr urip? lan aku bakal menehi setengah saka karajanku.
12 Kadospundi kula? Ah, Haiqar! supaya aku bisa ndeleng sampeyan mung sapisan, supaya aku bisa wareg nyawang sampeyan, lan seneng karo sampeyan.
13 Ah! Dhuh, sedhih kawula tumrap Paduka ing salawas-lawase! Dhuh Haiqâr, kados pundi anggen kawula mateni panjenengan! lan aku ora ngenteni nganti aku weruh pungkasane prakara.

14 Sang Prabu tansah nangis rina wengi. Saiki, nalika wong pedang weruh bebendune Sang Prabu lan sedhih kanggo Haiqâr, atine lemes marang dheweke, lan dheweke nyedhaki dheweke lan matur marang dheweke:
15 'Dhuh gusti kawula! dhawuha marang para abdi dalem supaya pedhot sirahku. Sang Prabu banjur ngandika marang dheweke: 'Cilaka sampeyan, Abu Samîk, apa kesalahan sampeyan?'
16 Wong pedhang mau terus ngomong: "Dhuh gusti kawula! Saben batur sing tumindak nglawan pangandikané bendarané, dipatèni, lan aku nglanggar dhawuh Paduka.
17 Sang Prabu banjur ngandika marang dheweke. 'Cilaka sampeyan, dhuh Abu Samîk, ing pundi ingkang panjenengan tindakaken nglawan dhawuh kula?'
18 Wong pedhang mau terus ngomong: 'Dhuh gusti kawula! Sira dhawuh marang Ingsun supaya mateni Haiqâr, lan Ingsun sumurup, manawa sira bakal mratobat marang panjenengane, sarta sira wis dianiaya, sarta Ingsun ndhelikake ing panggonan tartamtu, sarta Ingsun mateni salah sawijining abdine, lan saiki wis slamet ana ing sumur, lan yen sampeyan dhawuh marang aku, aku bakal nggawa dheweke menyang sampeyan.'
19 Sang Prabu banjur ngandika marang dheweke. 'Cilaka sira, dhuh Abu Samîk! Paduka sampun moyoki kula lan kawula punika gustinira.'
20 Wong pedhang mau nuli matur marang panjenengane: "Ora, nanging demi nyawamu, gustiku! Haiqâr slamet lan urip.'
21 Bareng Sang Prabu midhanget atur pangandikane mau, banjur yakin marang prakara iku, sirahe nglangi, semaput marga saka bungahe, nuli dhawuh nggawa Haiqar.
22 Panjenengané banjur ngandika marang tukang pedang: 'Heh, abdi sing precaya! manawi wicanten panjenengan punika leres, kula badhé ndadosaken kasugihan panjenengan, saha ngluhuraken kamulyan panjenengan ngungkuli kanca-kanca panjenengan sedaya.'
23 Prajurit pedhang mau banjur tindak kalawan bungah nganti tekan ing omahe Haiqar. Lan dheweke mbukak lawang pandhelikan, banjur mudhun lan ketemu Haiqâr lungguh, memuji Allah, lan matur nuwun marang Panjenengané.
24 Panjenengané banjur nguwuh-uwuh marang dhèwèké, calathuné, 'He Haiqâr, ingsun nekakaké kabungahan, kabungahan, lan kabungahan kang gedhé dhéwé!'
25 Lan Haiqâr matur marang dhèwèké, 'Apa kabar, dhuh Abu Samîk?' Lan dheweke ngandhani kabeh babagan Firaun saka wiwitan nganti pungkasan. Banjur digawa menyang ngarsane Sang Prabu.
26 Bareng sang prabu mirsani wong mau, wêkasane, wulune wis dawa kaya kewan galak, lan kukune kaya cakar manuk garudha, lan badane reged bledug. werna pasuryane wis owah lan luntur lan saiki kaya awu.
27 Bareng Sang Prabu mirsa wong mau, banjur sedhih banget, banjur tangi, dirangkul lan diambungi sarta nangisi lan matur: "Puji Allah! sing wis nggawa kowé bali marang Aku.'
28 Panjenengané banjur nglipur lan nglipur. Sang Prabu banjur nguculi jubahe, banjur dilebokake ing prajurite pedhang, lan banget welas asih marang dheweke, lan diparingi kasugihan gedhe, lan Haiqâr ngaso.
29 Haiqar nuli matur marang Sang Prabu: "Dhuh gusti kawula Sang Prabu mugi karsaa gesang ing salawas-lawase! Iki minangka tumindake anak-anak donya. Kawula sampun damel wit kurma, supados saged kula pendhem, tumuli mlengkung miring, saha kula tumpeng.
30 Nanging, Dhuh Pangéran kawula! sarèhning Ingsun wus ngatingal marang sira, sira aja padha sumelang! Sang Prabu banjur ngandika marang dheweke: 'Pinujia Allah, sing wis paring sih-rahmat marang sampeyan, lan ngerti yen sampeyan wis disalahake, lan nylametake sampeyan lan ngluwari sampeyan supaya ora dipateni.
31 Nanging lungaa menyang adus anget, nyukur sirahmu, ngethok kukumu, lan salin sandhanganmu, lan nglipur awakmu suwene patang puluh dina, supaya kowe bisa gawe kabecikan marang awakmu, lan becike kahananmu lan wernane raimu. bisa bali menyang sampeyan.'
32 Sang Prabu banjur nyopot jubahe kang larang regane, banjur diagemake marang Haiqar, lan Haiqar saos sokur marang Gusti Allah lan sujud marang Sang Prabu, nuli tindak menyang ing dalemipun kanthi bungah lan bungah, memuji marang Allah Kang Mahaluhur.
33 Wong-wong ing brayaté padha bungah-bungah karo dhèwèké, lan kanca-kancané lan saben wong sing krungu nèk dhèwèké urip, uga pada bungah.

BAB 5

Huruf saka "teka-teki" dituduhake kanggo Ahikar. Bocah-bocah ing garudha. Numpak "pesawat" pisanan. Bali menyang Mesir. Ahikar, minangka wong sing wicaksana uga nduweni rasa humor. (ayat 27).
1 Sang Prabu banjur nindakake apa kang didhawuhake dening Sang Prabu, lan leren patang puluh dina.
2 Sawuse mangkono panjenengane banjur ngagem busana kang becik, nunggang tunggangan sowan ing ngarsane Sang Prabu, lan para abdine ana ing mburi lan ana ing ngarepe, kalawan bungah lan bungah.
3Nanging nalika Nadan, putrane mbakyune nyumurupi lelakon iku mau, banjur wedi lan wedi, nganti bingung, ora ngerti apa kang kudu ditindakake.
4 Bareng Haiqar nyumurupi, banjur lumebu ing ngarsané sang prabu lan ngaturaké salam marang panjenengané;
'Dhuh Haiqâr ingkang kula tresnani! Delengen layang-layang kang dikirimake dening Pangeran Yehuwah, ratu ing Mesir, marang aku kabeh, sawise krungu yen kowe wus dipateni.
5 Wong-wong mau wis padha nesu lan ngalahake aku, lan akeh wong ing negara kita padha mlayu menyang Mesir, amarga wedi karo pajeg sing dikirim dening ratu ing Mesir kanggo njaluk marang kita.
6 Haiqâr banjur njupuk layang mau banjur diwaca sarta ngerti isiné.
7 Banjur ngandika marang Sang Prabu. 'Aja nesu, dhuh gusti! Kawula badhe tindak dhateng Mesir, wangsulanipun dhateng Sang Prabu Pringon, saha layang punika badhe kula aturaken dhateng panjenenganipun, saha paring wangsulan dhateng panjenenganipun bab pajeg, saha sakehing tiyang ingkang sami kesah badhe kula wangsulaken; Ingsun bakal gawe wirang marang mungsuhira marga saka pitulunganing Allah Kang Mahaluhur, lan marga saka kabegjaning karajanira.
8 Bareng Sang Prabu midhanget pangandikané Haiqar iki, banjur bungah banget, lan atine saya amba, lan paring sih-rahmat marang dhèwèké.

9 Lan Haiqâr matur marang sang prabu: 'Aku wènèhana tundha patang puluh dina, supaya aku bisa nimbang pitakonan iki lan ngatur.' Lan Sang Prabu ngidinake iki.

10 Haiqar banjur mangkat menyang ing omahé, banjur dhawuh marang wong-wong sing mburu manuk garudha loro, banjur dicekel lan digawa menyang omahé, lan banjur didhawuhi nenun tali katun loro, siji-sijine. dawane rong ewu asta, nuli didhawuhi para tukang kayu didhawuhi gawe kothak gedhe loro, banjur padha nglakoni mangkono.

11 Banjur njupuk bocah cilik loro, lan saben dina nglampahi kurban wedhus gembel, dipakani manuk garudha lan bocah-bocah lanang, lan bocah-bocah lanang ditunggangi ing mburi manuk garudha, banjur ditaleni nganggo simpul sing kuat, lan kabel ditaleni ing sikile. saka manuk garudha, lan kareben padha mlumpat munggah sethithik-thithika saben dina, nganti tekan sepuluh asta, nganti padha biyasa lan padha sinau; lan padha munggah kabeh dawa tali nganti tekan langit; cah lanang padha ing mburi. Banjur dheweke narik wong-wong mau menyang awake dhewe.

12 Bareng Haiqar weruh yèn karsané wis kaleksanan, dhèwèké ndhawuhaké marang bocah-bocah lanang mau, supaya samangsa padha diunggahaké menyang langit, padha surak-surak, pangandikané:

13 'Aku gawanen lempung lan watu, supaya aku bisa mbangun bètèng kanggo Sang Prabu Pringon, amarga aku padha nganggur.'

14 Lan Haiqâr ora tau rampung anggoné nglatih lan nglatih dhèwèké, nganti dhèwèké padha tumeka ing kasantosan.

15 Sawuse mangkono banjur ninggal wong-wong mau banjur sowan ing ngarsane Sang Prabu sarta matur: “Dhuh gusti kawula! pedamelan sampun rampung miturut karsa Paduka. Ngadega bareng karo aku, supaya aku bisa ndudohake kaelokan marang kowe.'

16 Sang Prabu banjur jumeneng lan lenggah ing sandhinge Haiqar, banjur tindak menyang papan kang amba, banjur utusan nimbali manuk garudha lan bocah-bocah lanang, lan Haiqar ditaleni lan diuculake ing awang-awang ing sadhuwure tali, banjur padha surak-surak. dheweke wis mulang wong-wong mau. Banjur padha narik wong-wong mau menyang dheweke lan sijine ing panggonane.

17 Sang Prabu lan wong-wong kang padha ndhèrèkaké padha gumun banget, banjur ngambung Haikar ing antarané mripaté sarta ngandika: "Lungaa kanthi tentrem, dhuh kekasihku! Dhuh gumunggung kratonku! menyang Mesir lan mangsuli pitakone Firaun lan ngalahake dheweke kanthi kekuwatane Gusti Allah Kang Mahaluhur.'

18 Banjur pamitan, banjur njupuk wadya-bala lan wadya-balane lan para nom-noman lan manuk garudha, banjur menyang ing omah-omah ing Mesir; Bareng wis tekan, banjur minger menyang ing nagarane Sang Prabu.

19 Bareng wong Mesir padha sumurup, yen Sanherib wus ngutus salah sawijining anggota dewan pribadhi supaya rembugan karo Sang Prabu Pringon lan mangsuli pitakone, banjur padha ngaturake pawarta iku marang Sang Prabu Pringon, lan banjur ngutus sagolongane para pinituwane supaya nggawa panjenengane marang ngarsane. .

20 Sawuse mangkono banjur sowan ing ngarsane Sang Prabu Pringon sarta sujud marang panjenengane, kaya kang kudu ditindakake marang para ratu.

21 Nuli matur marang panjenengane: “Dhuh gusti kawula Sang Prabu! Sang Prabu Sanherib ngaturake salam marang kowe kanthi tentrem-rahayu lan kasekten sarta kamulyan.

22 Lan panjenengané ngutus aku, sing dadi abdiné, supaya bisa mangsuli pitakonmu, lan bisa nyukupi sakehing karepmu, amarga kowé wis ngutus nggolèki wong sing bakal mbangun bèntèng ing antarané raja-raja. langit lan bumi.

23 Lan marga saka pitulungané Gusti Allah Kang Mahaluhur lan sih-rahmatmu lan pangwasané gustiku Sang Prabu, aku bakal mbangun iku kanggo kowé kaya sing kokkarepaké.

24 Nanging, dhuh gusti kawula Sang Prabu! Apa sing kokkandhakake bab pajeg ing Mesir suwene telung taun - saiki katentremane karajan iku kaadilan sing ketat, lan yen sampeyan menang lan tanganku ora bisa mangsuli marang kowe, gustiku Sang Prabu bakal ngutus kowe. pajak sing wis kasebut.

25 Lan manawa aku bakal mangsuli pitakonmu, kowe kudu ngirim apa wae sing wis dakkandhakake marang gustiku Sang Prabu.

26 Bareng Sang Prabu Pringon midhanget pangandikane iku, banjur gumun lan bingung marga saka bebasan ilat lan endahing pangandikane.

27 Sang Prabu Pringon banjur ngandika marang wong mau: jenengmu sopo?' Jawa 1994: Atur wangsulané: 'Abdiqam, abdimu, lan aku iki semut cilik saka semut raja Sanhérib.'

28 Sang Prabu Pringon tumuli ngandika marang Sang Prabu: Apa gustinira ora ana kang luwih luhur tinimbang kowe, mulane banjur ngutus semut cilik kanggo mangsuli aku lan rembugan karo aku?

29 Haiqar nuli matur marang Sang Prabu: “Dhuh gusti kawula Sang Prabu! Kawula nyuwun dhumateng Gusti Allah ingkang Mahaluhur, mugi karsaa netepi punapa ingkang dados penggalih panjenengan, awit Gusti Allah nunggil kaliyan tiyang ingkang ringkih, satemah saged damel wirang ingkang kiyat.'

30 Sang Prabu Pringon banjur dhawuh supaya padha nyawisake padaleman kanggo Abiqam lan nyawisake pakan, dhaharan lan omben-omben sarta sakehe kabutuhane.

31 Bareng wis rampung, telung dina sawisé iku Sang Prabu Pringon nganggo sandhangan wungu lan abang, banjur lenggah ing dhampar, sarta sakehing wadya-bala sarta para panggedhening karajan padha ngadeg kalawan tangane padha slang, sikile padha raket lan sirahe padha tumungkul.

32 Sang Prabu Pringon banjur utusan nimbali Sang Prabu Abiqam, lan nalika panjenengane dicaosake, banjur nyembah ing ngarsane sarta ngambung bumi ana ing ngarepe.

33 Sang Prabu Pringon tumuli ngandika marang dheweke: “Dhuh Abiqam, kawula kados pundi? lan para panggedhening karajanku, padha kaya sapa?'

34 Lan Haiqar matur marang wong, 'Dhuh gusti kawula, kula panjenengan punika kados brahala Bèl, lan para priyayi ing kraton panjenengan sami kados abdinipun.'

35 Panjenengané banjur ngandika marang wong mau, 'Lungaa, sesuk bali mréné.' Haiqar banjur lunga kaya sing diprentahake dening raja Firaun.

36 Esuke Haikar sowan ing ngarsane Sang Prabu Pringon sarta sujud marang Sang Prabu. Sang Prabu Pringon

manganggo warna abang, lan para bangsawan padha manganggo putih.
37 Sang Prabu Pringon banjur ngandika marang Abiqam, aku iki sapa? lan para panggedhening karajanku, padha kaya sapa?'
38 Abiqam banjur matur marang panjenengane: “Dhuh gusti kawula! Paduka punika kados srengéngé, saha para abdi Paduka punika kados sorotipun.' Sang Prabu Pringon banjur ngandika marang Sang Prabu: 'Sira muliha menyang ing omahmu, sesuk mrana.'
39 Sang Prabu Pringon banjur dhawuh marang pangadilane, supaya padha nganggo busana putih murni, lan Sang Prabu Pringon manganggo kaya wong-wong mau, banjur lenggah ing dhampar, sarta dhawuh marang wong-wong mau, supaya padha nimbali Haiqar. Panjenengané banjur lumebet lan lungguh ana ing ngarsané.
40 Sang Prabu Pringon tumuli ngandika marang Abiqam: Aku iki sapa? lan para bangsawanku, padha kaya sapa?'
41 Abiqam tumuli matur marang panjenengane: “Dhuh gusti kawula! sira kaya rembulan, lan para bangsawanira kaya lintang lan lintang.' Sang Prabu Pringon banjur ngandika marang Sang Prabu: "Sira lungaa, sesuk sira mrana."
42 Sang Prabu Pringon banjur dhawuh marang para abdine supaya padha manganggo jubah warna-warna, lan Sang Prabu Pringon manganggo busana beludru abang, banjur lenggah ing dhampar, sarta dhawuh nimbali Abiqam. Panjenengané banjur lumebu lan sujud marang Panjenengané.
43 Panjenengané banjur ngandika, "Dhuh, Abiqam, kawula kados pundi? lan wadya-balanku, padha kaya sapa?' Lan ngandika, 'Dhuh gusti kawula! sira kaya sasi April, lan wadya-balanira kaya kembange.'
44 Bareng Sang Prabu midhanget bab iku, banjur bungah banget sarta ngandika: “Dhuh Abiqam! Kaping pisanan, sampeyan mbandhingake aku karo brahala Bel, lan para bangsawanku karo para abdine.
45 Kaping pindhone sira mbandhingake aku karo srengéngé, lan para panggedhéningsun kaya srengéngé.
46 Kaping telunipun Paduka mbandhingaken kawula kaliyan rembulan, saha para panggedhening kawula kaliyan planit-planit lan lintang-lintang.
47 Kaping teluné kowé mbandhingaké aku karo sasi April, lan para pangéranku karo kembangé. Nanging saiki, O Abiqâm! Dhuh gustinira, Sang Prabu Sanherib, punapa kados pundi? lan para panggedhene, padha kaya sapa?'
48 Lan Haiqar nguwuh-uwuh kalawan swara sora: "Sira adoh saka ingsun angucap marang gusti kawula Sang Prabu, sarta sira lenggah ing dhampar. Nanging ngadega, aku bakal ngandhani kowe karo sapa gustiku ratu lan karo sapa para panggedhene.'
49 Lan Fir'aun bingung marga saka bebasing ilat lan kendel anggone mangsuli. Sang Prabu Pringon banjur jumeneng saka ing dhampar lan jumeneng ana ing ngarepe Haiqar, sarta ngandika marang panjenengane: “Sira ndhawuhana marang aku, supaya aku bisa sumurup, kaya apa gustimu ratu, lan para panggedhene, kaya sapa?
50 Lan Haiqar calathu marang dhèwèké: Pangéranku iku Pangéraning swarga, lan para pangérané iku kilat lan gludhug, lan samangsa Panjenengané karsa, ana angin lan udan.
51 Lan dhawuh marang gludhug, banjur padhang lan udan, lan srengéngé ora padhang, lan rembulan lan lintang-lintang, lan padha ora ngubengi.
52 Lan Panjenengané ndhawuhi prahara, banjur ndadak lan udan deres lan ngidak-idak ing April lan ngrusak kembang-kembang lan omah-omahé.'
53 Bareng Fir'aun midhanget pangandikan iku, banjur bingung banget lan nepsu banget, sarta ngandika marang panjenengane: He manungsa! kandhaa marang aku sing bener, lan aku ngerti sapa sejatimu.'
54 Gusti Yésus terus ngomong sing bener. 'Aku Haiqâr, juru tulis, sing paling agung ing antarane para Penasihat Raja Sanherib, lan aku dadi wazir lan gubernur kerajaan, lan Kanselir.'
55 Panjenengané banjur ngandika marang wong mau, 'Kowé wis ngandika bener ing tembung iki. Nanging aku wis krungu bab Haiqâr, yèn Raja Sanhérib wis matèni dhèwèké, nanging kowé kaya-kaya isih urip lan waras.'
56 Lan Haiqar ngandika marang, "Iya, iya mangkono, nanging puji marang Allah, kang nguningani apa kang ndhelik, amarga gustiku ratu dhawuh marang aku supaya dipatèni, lan pracaya marang pangandikane wong-wong kang ambruk, nanging Sang Yehuwah ngluwari. Aku, lan rahayu wong kang kumandel marang Panjenengane.
57 Sang Prabu Pringon banjur ngandika marang Haiqar, "Sira lungaa, sesuk sira mrenea, lan kandhaa marang aku tembung kang durung tau dakrungu saka para panggedheku lan saka para bangsaning karajan lan nagaraku."

BAB 6

Ruse kasil. Ahikar njawab saben pitakonan saka Firaun. Bocah-bocah ing garudha minangka klimaks dina. Wit, arang banget ditemokake ing Kitab Suci kuna, dicethakaké ana ing Ayat 34-45.
1 Haiqar banjur menyang ing omahé, banjur nulis layang, mangkene:
2 Saka Sanherib, ratu ing Asyur. lan Niniwe marang Sang Prabu Pringon, ratu ing Mesir.
3 'Tentrem-rahayu anaa ing kowé, dhuh sadulurku! Dene ingkang kula aturaken dhumateng panjenengan punika, bilih satunggal sadhèrèk punika mbetahaken sadhèrèkipun, tuwin ratunipun, sarta pangajeng-ajeng saking panjenengan, bilih panjenengan badhé nyilih emas sangang atus talenta, amargi anggen kula mranani pangan. sawetara prajurit, supaya, aku bisa nglampahi kanggo wong-wong mau. Lan sawise sawetara wektu aku bakal ngirim sampeyan.'
4 Layang mau banjur dilempiti lan diwènèhaké marang Firaun.
5 Bareng weruh iku, Panjenengané bingung lan ngandika marang Panjenengané, 'Satemené aku durung tau krungu basa sing kaya mangkono saka sapa waé.'
6 Haiqar banjur ngandika marang panjenengané, 'Sanyata iki utangmu marang gustiku Sang Prabu.'
7 Sang Prabu Pringon banjur nampani pangandikane: He Haiqar, iku padha kaya sira kang padha tumemen ing ngabekti marang para ratu.
8 Pinujia Gusti Allah sing wis ndadèkké kowé sampurna ing kawicaksanan, lan wis nghias kowé nganggo filsafat lan kawruh.

9 Lan saiki, dhuh Haiqâr, isih ana apa-apa sing dakkarepaké saka kowé, supaya kowé yasa bètèng ing antarané langit lan bumi.'
10 Nuli ngandika Haiqâr, 'Mireng, iku nurut. Aku bakal mbangun bèntèng miturut karep lan pilihan; Nanging, dhuh gusti kawula, kawula nyawisaken kapur, watu, lempung tuwin tukang-tukang, sarta kula gadhah tukang-tukang ingkang ahli ingkang badhe mbangun kagem panjenengan kados ingkang panjenengan karsakaken.
11 Sang Prabu banjur nyawisake samubarang kabeh kanggo panjenengane, banjur padha lunga menyang papan kang jembar; lan Haiqâr lan anak-anaké padha teka ing kono, banjur njupuk manuk garudha lan nom-noman; Sang Prabu lan sakehe para panggedhene banjur padha budhal lan saisine kutha padha nglumpuk, supaya padha weruh apa kang bakal ditindakake dening Haiqâr.
12 Haiqar nuli nguculaké manuk garudha metu saka kothak, nuli ditaleni ing gegeré, lan tali ing sikilé manuk garudha, banjur diuculaké ing awang-awang. Lan padha munggah munggah, nganti padha tetep antarane langit lan bumi.
13 Bocah-bocah mau banjur padha surak-surak, pangandikane: 'Sira gawanen bata, gawanen lempung, supaya kita padha mbangun kadhaton, amarga kita padha nganggur!'
14 Wong-wong padha gumun lan padha gumun, sarta padha gumun. Sang Prabu lan para panggedhene padha gumun.
15 Lan Haiqar lan para punggawane wiwit nggebugi para buruh, lan padha nguwuh-uwuh marang wadya-balane Sang Prabu, pangandikane: 'Padha gawanen apa kang dadi karepane marang para ahli, lan aja ngalang-alangi pagaweane.'
16 Sang Prabu banjur ngandika marang panjenengane: “Kowe edan; Sapa sing bisa nggawa apa-apa nganti adoh?'
17 Lan Haiqar matur marang panjenengané, "Dhuh gusti kawula! kepiye carane mbangun kastil ing awang-awang? dene manawi gusti kawula Sang Prabu wonten ing ngriki, sadinten-dinten badhe ngedegake kadhaton saperangan.
18 Sang Prabu Pringon nuli ngandika marang Sang Prabu: 'He, Haiqar, muliha menyang ing omahmu, lan ngaso, amarga aku wis mandheg mbangun bètèng, lan sesuk sowan ing ngarsaku.'
19 Haiqar banjur tindak menyang ing omahé, lan ésuké dhèwèké ngajokaké marang Firaun. Sang Prabu Pringon banjur ngandika: "He Haiqar, apa kabar bab jarane gustinira?" Amarga nalika dheweke ngempet ana ing tanah Asyur lan Niniwe, lan sapi lanang kita krungu swarane, banjur padha nguncalake anak.
20 Bareng Haiqar midhanget pangandikane mangkono, banjur banjur njupuk kucing, banjur diranti sarta digebugi nganti wong Mesir padha krungu, banjur padha lunga ngaturi uninga marang Sang Prabu.
21 Sang Prabu Pringon banjur kongkonan nimbali Haiqar, sarta ngandika marang dheweke: "He Haiqar, kenging punapa dene panjenengan dalem nggebugi kewan bisu punika?"
22 Haiqar banjur matur marang Sang Prabu: “Dhuh Sang Prabu! sayekti dheweke wis nglakoni panggawe ala marang aku, lan pantes digebugi lan digebugi, amarga gustiku Sang Prabu Sanherib wis maringi pitik jago sing apik marang aku, lan dheweke duwe swara sejati sing kuwat lan ngerti wayah awan lan wengi.
23 Wengi iki kucing mau tangi lan ngethok endhasé lan lunga, lan merga saka tumindaké iki, aku wis ngobati kucing mau.
24 Sang Prabu Pringon tumuli ngandika marang Sang Prabu: “Dhuh Haiqar, sadaya punika kula sumerep, bilih panjenengan punika sampun sepuh saha sampun sepuh, amargi ing antawisipun Mesir lan Niniwe wonten parasang sawidak wolu, kados pundi anggenipun bidhal ing dalu punika lan dipun tumpes. endhase pitik jagomu banjur bali?'
25 Lan Haiqar matur marang wong mau, "Dhuh gusti kawula! Manawa jarak antara Mesir lan Niniwe nganti kaya ngono, kepiye carane para jaranmu bisa krungu, yen jarane gusti kawula Sang Prabu ngempet lan nguncalake anak-anake? lan kapriye swarane jaran bisa tekan ing Mesir?'
26 Bareng Sang Prabu Pringon mireng kang mangkono iku, banjur sumurup, manawa Haiqar wus mangsuli pitakone.
27 Lan Fir'aun ngandika: "Dhuh Haiqar, kula kersa panjenengan damel tali-tali saking pasir segara."
28 Haiqâr nuli matur marang panjenengané, "Dhuh gusti kawula Sang Prabu, mugi karsaa ndhawuhaken tali dhateng kawula saking pethi, supados kawula saged damel ingkang kados makaten."
29 Haiqar nuli mangkat ing wingkinging griya, nuli mbolong-bolong ing gisiking segara kang atos, lan tangane nyekel wedhi sakepel, wedhi segara, lan nalika srengéngé njedhul, lan mlebu ing bolongan, banjur nyebar. wedhi ing srengenge nganti kaya-kaya ditenun kaya tali.
30 Lan Haiqâr calathu, 'Panganana para abdinira supaya padha nyekel tali-tali iki, lan samangsa sira karsa, Ingsun bakal nenun sira kaya iku.'
31 Lan Fir'aun calathu: "He Haiqar, ing kene aku duwe watu panggilingan, lan iki wis pecah, lan aku arep sampeyan jahitan."
32 Haiqar tumuli dideleng, banjur nemu watu liyane.
33 Nuli matur marang Sang Prabu Pringon: “Dhuh gusti kawula! Aku wong manca: lan aku ora duwe alat kanggo jahitan.
34 Nanging aku kepéngin kowé ndhawuhi para tukang sepatumu sing setya ngethok watu iki, supaya aku bisa njahit watu panggilingan.'
35 Sang Prabu Pringon lan para panggedhene padha gumuyu. Lan ngandika, 'Pinujia Allah Kang Mahaluhur, sing wis paring kawruh lan kawruh iki.'
36 Bareng Sang Pringon weruh yèn Haiqar wis ngalahaké dhèwèké, banjur wangsulaké wangsulané, dhèwèké sanalika bungah, banjur dhawuh supaya padha nglumpukaké pajeg telung taun kanggo dhèwèké, lan digawa menyang Haiqar.
37 Pangagemané dilucutaké lan didadèkaké marang Haiqar, para prajurit lan para abdiné, sarta diwènèhi biaya kanggo lelungan.
38 Lan ngandika marang wong, 'Lungaa kanthi tentrem, dhuh kekuwatane gustine lan gumunggunge doktere! Apa ana sultan sing kaya sampeyan? ngaturaken salam taklim dhateng gustinira Sang Prabu Sanherib, saha matur dhateng panjenenganipun, kados pundi anggen kula aturaken pisungsung dhateng panjenenganipun, awit para ratu sami marem kaliyan sathithik.
39 Haiqar banjur jumeneng, ngambung astané Sang Prabu Pringon sarta ngambungi lemah ana ing ngarepé, sarta

nyuwun kasektèn lan kaslametan, sarta kalubèran ing pasimpenané, sarta matur marang panjenengané: "Dhuh gusti kawula! Aku kepéngin saka kowé, supaya ora ana sedulur siji waé sing manggon ing Mesir.'
40 Sang Prabu Pringon tumuli jumeneng lan ngutus juru warta ana ing lurung-lurung ing Mesir, supaya ora ana wong Asyur lan wong Niniwe kang tetep ana ing tanah Mesir, nanging kudu melu Haiqar.
41 Haiqar banjur lunga lan nyuwun pamit marang Sang Prabu Pringon, nuli budhal nggoleki tanah Asyur lan Niniwe; lan duwe bandha lan bandha akeh.
42 Bareng ana kabar marang Sang Prabu Sanherib, manawa Haiqar rawuh, panjenengane banjur metu methukake panjenengane sarta bungah banget marga saka panjenengane kalawan bungah banget, sarta dirangkul sarta diambungi sarta ngandika marang panjenengane: Sugeng rawuh, dhuh sanak kadang! sadulurku Haiqâr, kekuwataning kerajaanku, lan kebanggaan alamku.
43 Nyuwuna punapa ingkang Paduka karsakaken saking kawula, sanadyan Paduka kepéngin separoning karajan kawula saha kagungan kawula.
44 Haiqar banjur ngandika marang Sang Prabu: "Dhuh gusti kawula Sang Prabu, mugi karsaa gesang ing salawas-lawase! Dhuh gusti kawula Sang Prabu! marang Abu Samîk minangka gantiku, amarga nyawaku ana ing tangane Allah lan ing tangane.'
45 Sang Prabu Sanherib tumuli ngandika: “Dhuh Haiqar ingkang kawula tresnani, mugi Paduka mulyakaken! Aku bakal nggawe stasiun Abu Samîk minangka pendekar pedang sing luwih dhuwur tinimbang kabeh Penasihat Privy lan favoritku.'
46 Sang Prabu banjur wiwit ndangu marang Sang Prabu Pringon, kapriye anggone nunggil karo Sang Prabu Pringon, wiwit tekan sepisanan nganti tekan ing ngarsane, lan kapriye anggone njawab kabeh pitakonane, apadene anggone nampa pajeg saka Sang Prabu Pringon, sarta owah-owahane. saka rasukan lan hadiah.
47 Sang Prabu Sanherib bungah banget, banjur ngandika marang Haiqar, "Tampanana apa kang dadi karepmu saka pisungsung iki, amarga kabeh iku ana ing tanganmu."
48 Lan Haiqar mid: "Dhuh ratu, mugi karsaa gesang ing salawas-lawase! Kawula namung kepéngin keslametan saking gusti kawula Sang Prabu lan kaluhuranipun ingkang langgeng.
49 Dhuh gusti kawula! apa sing bisa daklakoni karo kasugihan lan sapanunggalane? Nanging manawi panjenengan kersa paring sih-rahmat dhateng kula, mugi karsaa maringi Nadan, putranipun mbakyu kula, supados kula saged males tumindakipun dhateng kula, saha mugi karsaa maringi getihipun dhateng kula, supados kula boten kaluputan.
50 Sang Prabu Sanherib banjur ngandika: 'Tampanana, aku wis masrahaké marang kowé.' Haiqar banjur njupuk Nadan, putrane mbakyune, lan tangane ditaleni nganggo rante wesi, digawa menyang omahe, lan dilebokake tali sing abot ing sikile, lan ditaleni nganggo simpul sing kenceng, lan sawise ditaleni, banjur diuncalake. Ing kamar kang peteng ndhedhet, ing sandhinge pakunjaran, banjur didhawuhi Nebu-hal dadi juru jaga, supaya diparingi roti lan banyu sathithik saben dina.

BAB 7

Perumpamaan Ahikar ing ngendi dheweke ngrampungake pendhidhikan ponakane. Persamaan sing nyenengake. Ahikar nyeluk bocah lanang kasebut kanthi jeneng apik. Ing kene pungkasane crita babagan Ahikar.
1 Saben-saben Haiqar mlebu utawa metu, dheweke didukani Nadan, putrane mbakyune, kanthi wicaksana:
2 O Nadan, anakku! Kawula sampun nindakaken kasaenan lan kabecikan dhateng Paduka, sarta Paduka paring ganjaran dhateng kawula kanthi awon lan ala lan mateni.
3 'He anakku! ana unen-unen mangkene: Sing sapa ora ngrungokake kalawan kupinge, iku bakal ngrungokake kanthi ngguyu.
4 Nadan matur: "Punapa sababipun dene panjenengan duka dhateng kula?"
5 Wangsulané Haiqar, "Amarga kowé wis dakwulangaké lan mulangi kowé, lan paring pakurmatan lan pakurmatan marang kowé, lan ndadèkaké kamulyanmu kang luhur, lan nuwuhaké kowé kanthi keturunan sing apik-apik, lan nglenggahaké kowé ing panggonanku, supaya kowé dadi ahli warisku. ing donya, lan Paduka nganiaya kawula kalayan matèni lan males dhateng kawula karusakan.
6 Nanging Pangéran mirsa yèn aku wis kaluputan, lan Panjenengané ngluwari aku saka barang-barang sing wis koksedhiyakake kanggo aku, amarga Pangéran marasaké atiné kang remuk lan ngalang-alangi wong murka lan gumunggung.
7 He, anakku! tumraping kawula, Paduka punika kados kalajengking, ingkang manawi nempuh tembaga, lajeng nusuk.
8 He, anakku! Sampeyan kaya kijang sing mangan oyod wong edan, lan ing dina iki ditambahake marang aku lan sesuk padha ndhelik ing oyodku."
9 He, anakku! sampeyan wis kanggo sing weruh kanca wuda ing wektu chilly mangsa; banjur njupuk banyu adhem lan diwutahake marang dheweke.
10 He, anakku! sira iku tumrap Ingsun kaya wong kang njupuk watu, banjur diuncalake menyang swarga kanggo dibenturi watu marang Pangerane. Lan watu ora kena, lan ora tekan dhuwur cukup, nanging dadi sabab saka kaluputan lan dosa.
11 He, anakku! saupama sira ngurmati lan ngajeni marang Ingsun sarta ngrungokake pangandikaningSun, sira mesthi dadi ahli warisingSun lan ngratoni pangwasaningSun.
12 He anakku! sumurup, manawa buntut asu utawa babi dawane sepuluh asta, iku ora bakal nyedhaki regane jaran sanajan kaya sutra.
13 He, anakku! Aku ngira yèn kowé bakal dadi ahli warisku nalika aku mati; lan marga saka drengki lan angkuhmu, kowe kepengin mateni aku. Nanging Gusti ngluwari aku saka kelicikanmu.
14 He anakku! sira wus dadi trap-trapan tumrap ingsun, kang dipasang ing bledug, banjur ana manuk pipit teka, trap-trapane wus kapasang. Lan manuk pipit matur marang sworo cangkem, "Apa sing sampeyan lakoni ing kene?" Ngandika trap, "Aku ndedonga ing kene marang Gusti Allah."
15 Lark mau banjur takon: "Kayu apa sing kokcekel?" Kandhane jebakan, "Iku wit oak enom sing daksandar nalika sholat."

16 Lark ngandika: "Lan apa sing ana ing cangkemmu?" Kandhane trap: "Iki roti lan panganan sing dakgawa kanggo kabeh wong sing keluwen lan wong miskin sing nyedhaki Aku."
17 Lark ngandika: "Saiki aku bisa teka lan mangan, amarga aku luwe?" Lan sworo cangkem marang dheweke, "Ayo maju." Lan lark nyedhaki sing, bisa mangan.
18 Nanging jebakané njeblug lan nyekel guluné bèntèng mau.
19 Lark banjur mangsuli lan matur marang trap: "Yen iku rotimu kanggo wong kaluwen, Gusti Allah ora bakal nampa sedekahmu lan amalmu.
20 Lan manawa iku pasamu lan pandongamu, Gusti Allah ora nampi pasamu lan pandongamu, lan Allah ora bakal nyampurnakake apa kang becik tumrap kowe."
21 He anakku! sira wis dadi (kaya) singa kang kekancan karo kuldi, lan kuldi iku lumaku ana ing ngarepe singa nganti sawatara mangsa; lan ing sawijining dina singa kasebut nyebul kuldi lan dipangan.
22 He, anakku! tumraping kawula, Paduka sampun kados kutuwuk wonten ing gandum, awit boten mupangati punapa-punapa, malah ngrusak gandum lan nggeret.
23 He anakku! Kowé wis kaya wong sing nyebar gandum sepuluh takar, lan nalika mangsane panèn, banjur tangi lan dienèni, dikumpulaké, diioni, digodhog, lan digarap nganti tekan, nganti dadi sepuluh. pangukuran, lan bendarane ngandika marang dheweke: "He, wong kesed, sampeyan durung gedhe lan ora nyusut."
24 He, anakku! sira iku tumraping aku kaya manuk kewan kang kacemplungake ing jala, nanging ora bisa nylametake awake dhewe, nanging banjur nguwuh-uwuh marang manuk-manuk, supaya dicemplungake ing jala.
25 He anakku! sira wis dadi kaya asu kang hawane adhem marang aku, banjur lumebu ing omahe juru kundhi supaya anget.
26 Bareng wis dadi anget, banjur padha nggeruk, banjur diusir lan digebugi, supaya aja nganti cokotan.
27 He anakku! Sampeyan wis kanggo kula kaya babi sing menyang adus panas karo wong kualitas, lan nalika metu saka adus panas, iku weruh bolongan reged lan mudhun lan wallowed ing.
28 He anakku! sira iku tumrapingsun kaya wedhus kang nunggal karo kanca-kancane nalika arep nyembelih, nanging ora bisa nylametake awake dhewe.
29 He anakku! asu kang ora dipangan saka mburu dadi pangan kanggo laler.
30 He anakku! tangan sing ora nyambut gawe lan plough lan (sing) srakah lan licik bakal dipotong saka pundhake.
31 He anakku! Mripat kang ora katon padhang, manuk gagak bakal njupuk lan njabut.
32 He, anakku! sira iku tumrap Ingsun kaya wit kang pang-pange padha ditegor, banjur dipangandikani mangkene: “Manawa ana barang kang ora ana ing tanganira, satemene sira ora bisa nugel Ingsun.”
33 He, anakku! sira iku kaya kucing kang padha dipangandikani mangkene: “Wis, aja padha maling nganti aku gawe rante emas kanggo sira, sarta sira diwenehi gula lan kacang almond.”
34 Wangsulane wong wadon mau: “Aku ora lali marang pakaryane bapak lan ibuku.”
35 He anakku! sira wis kaya ula kang nunggang grumbul eri nalika ana ing satengahing kali, banjur ana asu ajag weruh wong-wong mau banjur celathu: "Cilaka dadi piala, lan sapa sing luwih ala tinimbang loro-loroné, aja nganti mèlu."
36 Ula mau banjur matur marang asu ajag: "Cempé, wedhus berok lan wedhus gèmbèl sing kokpangan ing salawas-lawasé uripmu, apa kowé bakal mbalèkaké marang leluhuré, apa ora?"
37 Unjuké asu ajag, "Ora." Lan ula ngandika marang wong, "Aku mikir sing sawise aku dhewe sampeyan paling ala saka kita."
38 He, anakku! Ingsun paringi pangan kang enak lan sira ora maringi roti garing marang Ingsun.
39 He, anakku! Aku menehi sampeyan banyu gula. ngombe lan sirup sing apik, lan sampeyan ora menehi banyu saka sumur kanggo ngombe.
40 He, anakku! Ingsun paring piwulang marang sira, sira wus Sunaturake munggah, sira ndhudhuk papan pandhelikan tumrap Ingsun sarta sira ndhelikake Ingsun.
41 He, anakku! Ingsun nggulawenthah sira kanthi pandhidhikan kang becik, sarta Ingsun nglatih sira kaya wit cemara kang dhuwur; lan Paduka sampun mbengkongaken kawula.
42 He, anakku! Pangarep-arepku tumrap paduka, mugi-mugi panjenengan damel bètèng ingkang santosa, supados kawula saged ndhelik saking mengsah-mengsah kawula wonten ing ngriku, sarta tumrap kawula panjenengan dados kados tiyang ingkang ngubur ing salebeting bumi; nanging Sang Yehuwah melas marang aku lan ngluwari aku saka cidramu.
43 He anakku! Kawula mugi karsaa kasaenan, dene panjenengan paring piwales dhateng kawula kanthi piala lan gething, lan sapunika kawula kersa nyuwek-nyuwek mripat panjenengan, lan damel pangan asu, lan ngethok ilat panjenengan, lan nyuwil sirah panjenengan kanthi landheping pedhang. lan piwales marang panggawenira kang nistha.'
44 Lan bareng Nadan mireng pangandikané Haiqar pamané, calathu: O, pamanku! Paduka mugi karsaa paring pangapunten dhateng kawula, saha mugi karsaa ngapunten dosa kawula, awit sapa ta ingkang nglampahi dosa kados kawula, saha ingkang ngapunten kados Paduka?
45 Dhuh, paman kawula, kawula tampanana! Saiki aku bakal ngladeni ing omahmu, jaranmu lan jaranmu nyapu kotorane kewanmu, lan ngengon wedhusmu, amarga Aku iki wong duraka lan kowe wong mursid;
46 Lan Haiqar calathu marang dhèwèké: He anakku! sira iku kaya wit kang ora ana wohe ana ing pinggiring banyu, lan kang duweke ora gelem negor, banjur dipangandikani mangkene: “Aku lungaa menyang ing panggonan liya, yen aku ora metokna woh, aku nugeli.”
47 Sing nduwéné terus ngomong: “Kowé déwé nang pinggiré banyu déwé durung metokké woh, kepriyé anggonmu ngetokké woh, nèk ana ing panggonan liya?
48 He, anakku! umure manuk garudha luwih becik tinimbang umure manuk gagak.
49 He, anakku! padha kandha marang asu ajag, "Padha nyingkiri wedhus-wedhus iku, supaya aja nganti bleduge bakal cilaka kowe." Lan asu ajag ngandika, "Dregs saka susu wedhus iku apik kanggo mripatku."
50 He, anakku! padha ngajak asu ajag menyang sekolah supaya bisa sinau maca lan padha matur marang dheweke,

"Ngomong A, B." Dheweke kandha, "Wedhus lan wedhus ing loncengku"
51 He anakku! padha nyelehake bokong mudhun ing meja lan dheweke ambruk, lan wiwit muter awake ing bledug lan siji ngandika, "Ayo dheweke muter dhewe, amarga iku sifate, ora bakal owah.
52 He, anakku! pangandikane wis ditegesi kang lumaku: "Yen sampeyan duwe anak lanang, nelpon wong anakmu, lan yen sampeyan nggegirisi lanang, arani baturmu."
53 He, anakku! sing sapa nglakoni kabecikan bakal ketemu karo kabecikan; lan sapa sing nglakoni piala bakal nemoni piala, awit Gusti paring piwales marang manungsa miturut ukuran panggawene.
54 He, anakku! Punapa ingkang badhe kula aturaken dhateng panjenengan langkung saking pangandika punika? awit Gusti iku nguningani apa kang didhelikake, lan nguningani wewadi lan wewadi.
55 Lan Panjenengané bakal males kowé lan bakal ngadili, ing antarane aku lan kowé, lan bakal males kowé kaya ing ara-ara samun.
56 Bareng Nadan midhanget pangandikané Haiqâr kang pamané, dhèwèké sanalika abuh lan dadi kaya kandung kemih.
57 Wusana abuh-abuh, suku lan sikile lan lambunge, banjur suwek-suwek, wetenge pecah, wetenge buyar, mati lan mati.
58 Lan wekasané yaiku karusakan, lan banjur mlebu naraka. Sabab sing sapa ndhudhuk luwangan kanggo sadulure, bakal kecemplung ing kono; lan sapa sing masang trap-trapane bakal kejiret.
59 Iki lelakon lan (apa) anggonku padha tinemu ing carita Haiqâr, lan saosa puji marang Allah ing salawas-lawasé. Amin, lan tentrem.
60 Babad iki rampung kanthi pitulungané Allah, muga-muga Panjenengané mulyakaké! Amin, Amin, Amin.